

Paweł Banduła

**MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
„STEFAN KARDYNAŁ WYSZYŃSKI
– NAUCZYCIEL PRAW BOŻYCH”**

Dnia 13 stycznia 2018 r. w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Stefan Kardynał Wyszyński – Nauczyciel praw Bożych”. Patronat honorowy nad tym wydarzeniem naukowym objął bp dr hab. Artur Miziński, Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski, natomiast patronat medialny zapewnił Tygodnik Katolicki „Niedziela”. Organizatorami konferencji byli: Katedra Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL oraz Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Komitet naukowy tworzyli: ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL (przewodniczący), ks. prof. dr hab. Józef Krukowski, prof. dr Peter Raina, dr hab. Waldemar Bednaruk, prof. KUL, dr Agnieszka Romanko, dr Anna Słowikowska (sekretarz). Skład komitetu organizacyjnego był następujący: prof. Sitarz (przewodniczący), prof. Bednaruk, dr Judyta Dworas-Kulik, dr Romancko (sekretarz), dr Słowikowska.

Konferencja rozpoczęła się Mszą św. w Kościele Akademickim KUL pod przewodnictwem bp. dr. Ryszarda Karpińskiego, biskupa seniora archidiecezji lubelskiej. Otwarcia konferencji dokonali: prof. Sitarz, kierownik Katedry Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego oraz dr hab. Krzysztof Wiak, prof. KUL, dziekan Wydziału

Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Powitali przybyłych gości z Ukrainy, Czech, Niemiec i Polski. Dziekan podziękował za trud organizacji konferencji, podkreślając, że jest ona pierwszym wydarzeniem naukowym poświęconym Prymasowi Tysiąclecia po podpisaniu przez papieża Franciszka dekretu o heroicznosci cnót Stefana Kardynała Wyszyńskiego w dniu 19 grudnia 2017 r.

Konferencja składała się z dwóch sesji. Pierwszej przewodniczył prof. Wiak. Dr Romanko (KUL) przedstawiła referat pt. „Prawa rodziny, Kościoła i Państwa do szkoły w interpretacji ks. Stefana Wyszyńskiego”. Zauważyła, że ks. Wyszyński wskazywał rodziców, jako pierwszych wychowawców, natomiast szkoła jest tylko uzupełnieniem i nigdy nie może zastąpić wychowania rodzinnego. Państwu powinno zależeć na dobrym wychowaniu obywateli, dlatego ma ono za zadanie współdziałać z rodziną i Kościołem. Prelegentka podkreśliła, że w reformie szkolnictwa należy określić cel wychowawczy.

Ks. Sitarz (KUL) w referacie pt. „Koncepcja odnowy moralnej Narodu według Prymasa Tysiąclecia” odniósł się do Jasnogórskich Ślubów Narodu. Profesor stwierdził, że tekst ślubów zawiera program moralny, który się nie przedawnił. Ponadto, jego zdaniem, słowa Kardynała są ciągle aktualne: nie można obronić Narodu bez wstawiennictwa Maryi.

Dr Dariusz Gabrel (Instytut Pamięci Narodowej) w wystąpieniu pt. „Śledztwo dotyczące uwięzienia Księdza Prymasa Wyszyńskiego” omówił kwestię bezprawności internowania kard. Wyszyńskiego, które trwało od 25 września 1953 r. do 28 października 1956 r., kiedy to władze komunistyczne prowadziły masową akcję przeciwko kapłanom intelektualistom. Prelegent dokonał oceny działania komunistów względem Prymasa Polski.

Z kolei dr Słowikowska (KUL) przedstawiła referat pt. „Wkład Stefana Kardynała Wyszyńskiego w nauczanie Soboru Watykańskiego II”. Rozpoczęła od wskazania statystyki, według której kard. Wyszyński w auli soborowej zabierał głos 11 razy oraz 2 razy złożył pisemne uwa-

gi. Prymas Polski stawał m.in. w obronie praw robotników, domagając się poszanowania godności człowieka, a także prezentując stanowisko całego Episkopatu Polski apelował o ogłoszenie przez Sobór Maryi Matką Kościoła.

Przedmiotem wystąpienia prof. Bednaruka (KUL) była „Wizja uniwersytetu w nauczaniu Stefana Kardynała Wyszyńskiego”. Prelegent wyjaśnił, że Kardynał nie widział konfliktu między nauką a wiarą, ponieważ one się nie wykluczają, ale współdziałają ze sobą. Ponadto, obydwie mają ten sam cel, tj. dojście do prawdy.

Sesji drugiej przewodniczył prof. Krukowski, prezes Stowarzyszenia Kanonistów Polskich. Dr Monika Menke (Uniwersytet Palackiego w Olomuńcu) przedstawiła referat nt. „Przesłanie Stefana Kardynała Wyszyńskiego w liście do «pobratymców» w Czechosłowacji”. Przypomniała fakty dotyczące internowania biskupa praskiego. Prymas Czechosłowacji spotkał się wówczas z kard. Wyszyńskim i prawdopodobnie na skutek ich rozmów powstał list do „pobratymców”, który miał być pokrzepieniem dla katolików czeskich. Prymas Wyszyński podkreślał w nim jedność obydwu Narodów.

Następnie o. dr Stanisław Kawa OFMConv (Instytut Teologiczny im. Św. Józefa Bilczewskiego we Lwowie) wygłosił wykład pt. „Kardynał Stefan Wyszyński wobec ZSRR”. Prelegent zauważył, że relacje wschodnie Kardynała opierały się na encyklikach Leona XIII. Prymas Polski wykazywał ogromną troskę o sprawy religijne wobec zamiarów władz ZSRR, które dążyły do usunięcia z państwa elementów religijnych. Religie traktowały instrumentalnie. S. Wyszyński mimo wszystko utrzymywał kontakty z wiernymi w ZSRR, wyświęcał dla nich kapłanów, korespondował ze świeckimi.

Mec. Stefan Hambura ukazał „Wkład Stefana Kardynała Wyszyńskiego w kształtowanie się relacji polsko-niemieckich”. Przypomniał, że w orędziu biskupów polskich z dnia 18 listopada 1965 r. udzielono przebaczenia i proszono o przebaczenie biskupów niemieckich. Nawia-

zując do słów Prymasa, Prelegent przypomniał, że Kościół nigdy nie zdradził Polski. Odniósł się także do współczesnych problemów, do tego, czym zajmuje się na co dzień, pomagając polskim rodzinom w Niemczech. Liczba dzieci odbieranych rodzicom wciąż rośnie; w 2016 r. było ich 83 tys. Mec. Hambura zaznaczył, że trzeba się upominać o polskie dzieci i o polskość również w Niemczech. Jeśli tego nie będziemy robić, to każde odebrane dziecko będzie przeżywało traumę do końca życia. Niemcy interweniują w sprawach obywateli niemieckotureckich w Turcji, więc my powinniśmy robić to samo. Prelegent zaapelował, abyśmy byli odważni i działali w duchu nauczania kard. Wyszyńskiego.

Ks. dr inf. Ireneusz Skubiś (redaktor honorowy „Niedzieli”) ukazał „Troskę Prymasa Wyszyńskiego o tożsamość kulturową Europy”. Stwierdził, że Wyszyński był wieszczem narodowym, a jego myślenie oscyloowało zawsze wokół Polski, ponieważ nawiązywał do jej miejsc pamięci oraz odnosił się do jej historii. Kwestia tożsamości polskiej w nauczaniu kard. Wyszyńskiego przekładała się na Europę. Troszczył się nie tylko o Polskę i polskość, ale wykazywał także zainteresowanie krajami, w których żyją Polacy. Prelegent postulował, że aktualnie dobrze byłoby odnowić list biskupów polskich do biskupów niemieckich.

Ostatnim prelegentem był prof. Raina (Uniwersytet Oksfordzki), który przeanalizował „Stosunek władz PRL-u do działalności i posługi Prymasa Wyszyńskiego”. W wykładzie stwierdził, że kard. Wyszyński miał określone problemy ze Stolicą Apostolską. Dla niego istotna była Ojczyzna, tj. Polska. Zdaniem Profesora, wschodnia polityka, jaką prowadził Wyszyński, była trudna do akceptacji w Stolicy Apostolskiej. Kościół w Polsce nie był milczący tak, jak w czasach współczesnych w innych państwach.

Po każdej sesji odbywała się dyskusja z udziałem prelegentów i gości. Głos m.in. zabierali: bp Karpiński, prof. Krukowski, ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski, prof. Raina.

Konferencję zakończyło spotkanie oplatkowe, podczas którego odczytano Ewangelię według św. Łukasza o Narodzeniu Pańskim. Następnie ks. Krukowski, jako honorowy przewodniczący SAWP KUL, złożył zgromadzonym życzenia, po czym nastąpiło dzielenie się oplatkiem i wspólne kołędowanie.